

Hiv Vereniging Nederland
Postbus 15847
1001 NH Amsterdam
E-mail: p.brokkx@hivvereniging.nl

Aan: de vaste commissie voor Volksgezondheid,
Welzijn en Sport van de Tweede Kamer
Per e-mail: cie.vws@tweedekamer.nl

Amsterdam, 30 oktober 2020

Betreft: petitie verplichte anticonceptie

Geachte leden van de commissie VWS,

De Hiv Vereniging, de Nederlandse Vereniging van Hiv Behandelaren (NVHB), de Beroepsvereniging Verzorgenden Verpleegkundigen / Verpleegkundig Consulanten Hiv (V&VN / VCH) en Aidsfonds – Soa Aids Nederland vinden de petitie over verplichte anticonceptie onacceptabel en vragen daarom uw aandacht voor het volgende.

Op 27 oktober 2020 vernamen wij dat de ‘Beraadgroep verplichte anticonceptie’ een petitie heeft ingediend bij de tweede kamer om gedwongen anticonceptie mogelijk te maken. In het bijgevoegde concept wetsvoorstel worden vrouwen met hiv nadrukkelijk genoemd die in aanmerking moeten komen voor gedwongen anticonceptie, zonder enige duiding of uitleg waarom dat noodzakelijk zou moeten zijn. Wij vinden het onacceptabel dat hiv genoemd wordt als mogelijke reden voor gedwongen anticonceptie. Deze uitspraak is gebaseerd op onjuiste kennis en een stigmatiserende denkwijze.

In het artikel in Trouw uit 2016 beschrijft Cees de Groot dat vrouwen met hiv eerst een onmeetbaar virus moeten hebben voordat zij aan kinderen mogen beginnen. Hij vindt dat kinderen beschermd moeten worden tegen de mogelijkheid dat ze geboren worden met hiv. Als de vrouwen geen onmeetbaar virus hebben, zou gedwongen anticonceptie wat betreft Cees de Groot mogelijk moeten zijn. Hij maakt hier echter vijf denkfouten:

- (1) Hiv maakt vrouwen niet wilsonbekwaam. Vrouwen met hiv mogen en kunnen zelf beslissen of ze zwanger willen worden of juist een eventuele zwangerschap willen uitstellen.

- (2) Er is geen enkele reden om aan te nemen dat vrouwen met hiv minder goed voor hun kind zouden kunnen zorgen dan vrouwen zonder hiv. Hiv is tegenwoordig een goed te behandelen chronische aandoening en hiv-positieve vrouwen kunnen net zo gezond oud worden als hiv-negatieve vrouwen (SHM, 2019).
- (3) Wat betreft gedwongen anticonceptie om overdracht van hiv te voorkómen: dit is een 'oplossing' voor een 'probleem' dat er niet is. De gedwongen anticonceptie zou alleen van toepassing kunnen zijn voor vrouwen die voor de zwangerschap positief zijn getest op hiv. 65% van de hiv-positieve zwangere vrouwen is op de hoogte van haar hiv-status voor de zwangerschap. Vrijwel alle vrouwen die voor de zwangerschap hiv-positief getest zijn hebben tegenwoordig een onmeetbaar virus vlak voor de bevalling (SHM 2019). Mocht een vrouw aan het begin van de zwangerschap geen onmeetbaar virus hebben, dan kan een onmeetbare viral load ook tijdens de zwangerschap bereikt worden met adequate behandeling.
- (4) Het komt heel soms voor dat vrouwen met een onmeetbare viral load de zwangerschap ingaan, maar toch tijdens de zwangerschap (bijvoorbeeld vanwege verminderde therapietrouw) een meetbaar virus krijgen. Een onmeetbaar virus voor de zwangerschap geeft dus geen garantie dat het virus ook onmeetbaar is vlak voor en tijdens de bevalling (SHM, 2019).
- (5) In Nederland zijn sinds 1996 vijf kinderen met hiv geboren bij vrouwen die voor of tijdens de zwangerschap met hiv gediagnosticeerd waren, dit komt neer op een overdracht van 0,25%. Behandeling met hiv-medicatie ongeacht het aantal CD4-cellen is pas sinds 2015 de standaard in Nederland, en sindsdien heeft er geen overdracht van hiv van moeder op kind plaatsgevonden (SHM, 2019). Wanneer een hiv-positieve vrouw voor de bevalling een onmeetbaar virus heeft, is er een kans van ongeveer 0,18% op overdracht van hiv (SHM, 2019). Deze kansen mogen vrouwen met hiv (en hun partners) nemen.

Ook haalt Cees de Groot het modelprotocol 'Mogelijke morele contra-indicaties bij vruchtbaarheidsbehandelingen' (NVOG, 2010) aan, om het punt te maken dat met een soortgelijk protocol een rechter gedwongen anticonceptie zou kunnen opleggen aan vrouwen met hiv. Cees de Groot schrijft in de wettekst dat hiv genoemd wordt in het modelprotocol. Dit is feitelijk onjuist, hiv wordt niet genoemd in het modelprotocol dat aangehaald wordt. In het 'Standpunt Geassisteerde Voortplanting en Infecties' (NVOG, 2015) staat overigens dat vrouwen met hiv in aanmerking komen voor geassisteerde voortplanting door middel van IUI, IVF en ICSI.

Wij vinden het onacceptabel dat hiv genoemd wordt als mogelijke reden voor gedwongen anticonceptie. Deze uitspraak is gebaseerd op onjuiste kennis en een stigmatiserende denkwijze. We verzoeken u dan ook om deze petitie zeer kritisch te behandelen en informatie in te winnen bij deskundigen met relevante en recente kennis over de genoemde aandoeningen. Op het gebied van hiv zijn wij daartoe graag bereid.

Hoogachtend,

Pieter Brokx
directeur Hiv Vereniging

Jet Gisolf
voorzitter NVHB

Gerjanne ter Beest
voorzitter V&VN / VCH

Mark Vermeulen
directeur Aidsfonds - Soa Aids Nederland

Bronnen:

Ard van Sighem, Ferdinand Wit, Anders Boyd, Colette Smit, Amy Matser, Peter Reiss. Monitoring Report 2019. Human Immunodeficiency Virus (HIV) Infection in the Netherlands. Amsterdam: Stichting HIV Monitoring, 2019. Geraadpleegd via: www.hiv-monitoring.nl

Cees de Groot en Lezer te Delft. Verplichte anticonceptie soms echt nodig. Trouw. 18 oktober 2016. Geraadpleegd via: <https://www.trouw.nl/nieuws/verplichte-anticonceptie-soms-echt-nodig-b5f81560/>

Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG). Mogelijke morele contra-indicaties bij vruchtbaarheidsbehandelingen. 4 juni 2010. Geraadpleegd via: <https://www.nvog.nl/wp-content/uploads/2017/12/Mogelijke-morele-contra-indicaties-bij- vruchtbaarheidsbehandelingen-1.0-04-06-2010.pdf>.

Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG). Standpunt Geassisteerde Voortplanting en Infecties. 14 juli 2015. Geraadpleegd via: <https://www.nvog.nl/wp-content/uploads/2018/02/Geassisteerde-Voortplanting-en-Infecties-1.0-28-05-2015.pdf>.